

ปัญหาหนี้สินของครูอีกแล้ว?

สายพิน แก้วงามประเสริฐ

ปัญหาหนี้สินของครูอีกแล้ว ไม่ว่าจะรัฐบาลใดจะเข้ามาบริหารประเทศ หรือรัฐมนตรีคนใดจะมาว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายแก้ปัญหานี้สินของครูเป็นนโยบายยอดฮิตติดตลาดกันทีเดียว ที่ต้องประกาศให้ตามว่าจะต้องแก้ปัญหานี้สินให้กับครู แต่พบว่ายังไม่มีรัฐบาลใดแก้ปัญหานี้ได้เช่นกัน

การที่ครูมีหนี้เป็นเรื่องระดับชาติจริงๆ? หนี้ที่ครูมีเป็นปัญหาจริงๆ? หากพิจารณาข้อมูลปีที่ผ่านมาพบว่า ครูที่มีปัญหาการผ่อนชำระเงินกู้ รวมในหลายโครงการเพียงไม่กี่เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่ครูส่วนใหญ่ที่มีหนี้ไม่ได้มีปัญหากการผ่อนชำระเงินกู้

แสดงว่าครูส่วนใหญ่สามารถจัดการหนี้สินของตนเองได้ ซึ่งหากรัฐบาลไม่ช่วยเหลือก็คงไม่เป็นไรเพราะที่ผ่านมาพบว่าไม่มีรัฐบาลใดได้ช่วยแก้ปัญหานี้สินให้กับครูอย่างเป็นรูปธรรมและทั่วถึงอยู่แล้วมีเพียงการปาวประกาศต่อกัยำเรื่องหนี้สินของครูให้ใหญ่โตมากกว่าการช่วยเหลือ

การกล่าวเป็นภาพรวมว่าครูมีหนี้มากกว่าข้าราชการใดๆ คงไม่ผิด เพราะครูมีจำนวนหลายแสนคน และต้องพิจารณาหลายประการว่าหนี้ของครูเป็นปัญหาจริงๆ หรือไม่ ในเมื่อครูส่วนใหญ่สามารถจัดการผ่อนชำระเงินกู้ของตนเองได้โดยไม่เดือดร้อนใคร

ประการต่อมา กระทรวงศึกษาธิการหรือรัฐบาลมีข้อมูลแค่ไหนว่าครูกู้เงินไปทำอะไรบ้าง มีครูสักกี่คนที่กู้เงินไปเที่ยวเตร่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ ครูก็คนกู้เงินไปซื้อบ้าน ปลูกบ้าน ครูก็คนกู้เงินไปซื้อรถไปประกอบอาชีพเสริม เช่น ทำการเกษตร กู้ไปส่งลูกเรียนหนังสือ สรุปลแล้วกระทรวงศึกษาธิการมีข้อมูลที่ชี้ชัดหรือว่าครูกู้เงินไปใช้ในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์

การที่ครูจำเป็นต้องมีบ้าน รถ ส่งลูกเรียนหนังสือสูงๆ แสดงถึงความฟุ้งเฟ้อหรืออย่างไร โดยเฉพาะกรณีรถเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะครูไม่มีรถประจำตำแหน่ง ไม่มีรถโรงเรียนมาคอยให้บริการครูน้อยเวลาไปอบรมสัมมนา หรือพานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม บางครั้งหากครูไม่มีรถส่วนตัวเพื่อพานักเรียนไปร่วมกิจกรรมก็ไม่สะดวกแม้ว่าบางโรงเรียนจะมีรถโรงเรียนก็ตาม แต่จำนวนรถกับจำนวนคนใช้ไม่สมดุลกัน อีกทั้งโรงเรียนเล็กๆ ในชนบทไม่มีรถโรงเรียน เพื่อความสะดวก รวดเร็วและคล่องตัวในการเดินทางหรือพาเด็กเข้าร่วมกิจกรรมก็ใช้รถครูนี้แหละ ซึ่งบางที่แทบไม่มีใครมาดูแลเรื่องค่าน้ำมันรถ ดังนั้น การที่ครูกู้เงินเพื่อซื้อรถเป็นความฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อ?

นอกจากเงินเดือน เงินวิทยฐานะอีกไม่มากครูไม่ได้มีรายได้อื่นจากการเป็นครู เพราะครูส่วนใหญ่ไม่ได้สอนพิเศษ ไม่มีผลประโยชน์อื่นใด หรือแม้แต่การทำงานนอกเวลาราชการ ทั้งหลังเลิกเรียน วันเสาร์ อาทิตย์ ครูไม่ได้ค่าล่วงเวลา หรือแม้แต่การไปราชการต่างจังหวัดเพื่ออบรมสัมมนาการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เป็นค่ารถยนต์โดยสารก็เบิกโดยประหยัดตามที่จ่ายจริง

การที่ครูมีหนี้สินรวมๆ กันเป็นจำนวนมาก ไม่ได้เกิดจากการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย หรือใช้ชีวิตที่หรูหราเกินเหตุ รวมทั้งไม่พบข้อมูลใดๆ ที่บ่งชี้ว่าการเป็นหนี้ของครูมีผลกระทบต่อการเรียนการสอน หรือทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานของครูลดลง

ดังนั้น ปัญหานี้สินของครูแต่ละคน หากมองให้เป็นเรื่องส่วนตัวที่ต้องบริหารจัดการเองแล้ว ก็ไม่เป็นปัญหาอันใดที่ผู้หลักผู้ใหญ่จะต้องถือเป็นนโยบายสำคัญอะไรระดับกระทรวง มากกว่าเอาเวลาไปคินนโยบายที่ ทำอย่างไรคุณภาพการศึกษาจะดีกว่านี้ ควรใช้คนระดับมันสมองไปคินวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มากกว่าแก้ปัญหานี้สินให้กับครู

รวมทั้งแนวคิดที่นำเสนอต่อสาธารณะ ทำให้ครูไม่แน่ใจว่าเป็นวิธีการแก้ปัญหานี้สินให้กับครู หรือ

ประธานครู โดยเฉพาะแนวคิดของรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการที่กล่าวว่า จะลดรายจ่ายของครู โดยให้ครูเข้าวัด อบรมธรรมะ เพื่อให้คิดเป็น ทำเป็น เป็นแนวความคิดที่ดูถูกครูมาก

การเป็นหนี้แสดงถึงความไม่มีธรรมะอย่างไร? การมีหนี้แสดงว่าครูคิดไม่เป็นอย่างไร ถ้าการเป็นหนี้เป็นความจำเป็นในชีวิต ในเมื่อครูแต่ละคนไม่ได้เกิดมาพร้อมก้อนเงินก้อนทอง ในเมื่อครูถูกสังคมทำให้ตระหนกกว่าต้องเสียสละ ไม่สามารถไปเรียกร้องเงินทองอื่นใด นอกจากเงินเดือนที่รับไปแต่ละเดือน ซึ่งครูส่วนใหญ่ต่างทุ่มเทสอนเด็กให้เติบโตเป็นคนดีเป็นจำนวนมากไม่น้อย จนลูกศิษย์ได้ดิบได้ดีเป็นใหญ่เป็นโต แต่การที่ครูยังมีหนี้ครูไม่มีคุณธรรมตรงไหน จนต้องส่งไปอบรมบ่มนิสัย

หากกระทรวงศึกษาธิการจะจัดอบรมธรรมะให้ครูจำนวนกว่า 400,000 คน ถ้าอบรม 3 วัน ค่าใช้จ่ายในการอบรมเป็นค่าอาหาร ค่าวิทยากร ค่าสถานที่ในการอบรมน่าจะประมาณคนละ 200 บาท เหมือนที่นักเรียนเข้าค่ายพุทธบุตร

ดังนั้น ค่าเข้าค่ายอบรมธรรมะของครูทั่วประเทศต้องใช้งบประมาณถึง 80 ล้านบาท หากใช้งบประมาณจำนวนเท่านี้ ด้วยการอบรมบ่มนิสัยจะแก้ปัญหาหนี้สินครูได้หรือ ที่สำคัญสาเหตุที่ครูเป็นหนี้เกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรมตรงไหน? และการให้ครูเข้าวัดเป็นการลดรายจ่ายตรงไหน ในเมื่อรายจ่ายที่ครูจ่ายไปไม่ได้เกิดจากความฟุ้งเฟ้อ

หากรัฐบาลหรือกระทรวงศึกษาธิการมีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะแก้เรื่องหนี้สินให้กับครูจริงๆ ทำวิธีอื่นดีกว่าไหม ที่สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูด้วย ไม่ใช่ครูเป็นหนี้แล้วส่งไปวัด ไปอบรมธรรมะ ทำเหมือนครูไม่มีคุณธรรมจึงเป็นหนี้ คิดได้ไง?

หากจะช่วยเหลือครูให้ลดภาระหนี้สิน มีวิธีการทำตั้งหลายอย่างมากกว่าการเข้าวัด เพราะปกติครูก็เข้าวัดกันอยู่แล้ว ทั้งไปเอง และพานักเรียนเข้าค่ายพุทธบุตร วิธีการช่วยเหลือครูทำได้ทั้งการจัดสวัสดิการให้ทุนการศึกษาแก่ลูกครู ทั้งที่ข้าราชการหน่วยงานอื่นทั้งตำรวจ ทหาร สื่อมวลชนยังมีองค์กรจัดทุนการศึกษาให้กับบุตรของบุคลากรในหน่วยงาน

แล้วกระทรวงศึกษาธิการจัดสรรทุนการศึกษาให้กับลูกครูอย่างทั่วถึงหรือไม่

การช่วยเหลือด้วยการให้สวัสดิการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ แม้แต่องค์กรเกี่ยวกับครูที่นำเงินส่วนที่ครูจ่ายเป็นค่ามาปนกิจสงเคราะห์ไปให้ครูกู้ ทั้งศพค.และสหกรณ์ก็ไม่ได้คิดดอกเบี้ยเงินกู้ให้ต่ำกว่านี้เพื่อให้ครูมีภาระน้อยลง แต่ต่างปล่อยเงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยที่มุ่งหวังผลกำไร

นอกจากนี้การกำหนดหลักเกณฑ์ให้ครูทำผลงานทางวิชาการด้วยการเขียนรายงานการใช้นวัตกรรมแบบ 5 บทคล้ายๆ การทำวิทยานิพนธ์คนที่เขียนได้มักจะต้องจบปริญญาโท เมื่อเป็นเช่นนี้อาจทำให้เกิดช่องทางทำมาหากินของคนบางพวก ด้วยการรับจ้างทำผลงานทางวิชาการตามที่เป็นข่าวเล่าลือกันอยู่ทั่วไป ทำให้ครูต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นเงินหลายหมื่นบาท หากการทำผลงานทางวิชาการกำหนดให้ทำในสิ่งที่ครูทำได้นำเสนอการทำงานแบบที่ครูทำจริงๆ ว่าทำอะไรบ้าง ไม่ต้องเขียนคำบรรยายรายงานให้ยุ่งยากเกินความสามารถ ครูก็ไม่ต้องเสียเงินจ้างให้เป็นหนี้สิน

อีกทั้งการที่จะให้ครูจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อลดรายจ่ายในส่วนที่ไม่จำเป็น เกิดจากทัศนคติที่คิดว่าครูเป็นหนี้เพราะใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ ซึ่งความคิดเช่นนี้มีฐานข้อมูลรองรับหรือไม่ เป็นเพียงจินตนาการไปเองว่าคนเป็นหนี้ย่อมต้องใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายสมควรถูกประณามอย่างนั้นหรือ

หากพิจารณาให้ถ่องแท้จะพบว่าครูส่วนใหญ่ไม่ได้มีฐานะร่ำรวยแต่ดั้งเดิม อีกทั้งไม่อยู่ในฐานะที่จะแสวงหาผลประโยชน์ให้กองเจงจวินร่ำรวยได้ การมีบ้านมีรถตามควรแก่ฐานะ การมีเงินส่งลูกเรียนหนังสือ หรือจุนเจือญาติพี่น้องบ้าง บางครั้งอาจต้องกู้ยืมมาสร้างครอบครัว และการเป็นหนี้ที่สามารถผ่อนชำระหนี้ด้วยตนเองได้นั้น เป็นปัญหาอย่างไรหรือ ในเมื่อครูที่เป็นหนี้แต่ละคนล้วนทำหน้าที่ของตนเองเต็มความรู้

ความสามารถ โดยไม่เคยนำเรื่องการเมืองมีหนี้มาเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของตนแต่อย่างใด

หากกระทรวงศึกษาจะช่วยแบ่งเบาภาระของครู คงไม่ต้องถึงขั้นแก้ปัญหานี้สินให้กับครูแต่อย่างใด แต่ควรช่วยสร้างขวัญและกำลังใจในการประกอบอาชีพ ด้วยการจัดสวัสดิการต่างๆ ให้แก่ครูได้ทัดเทียมกับอาชีพอื่นๆ ที่มีสวัสดิการดีกว่านี้

รวมทั้งการดูแลข้าราชการครูสูงอายุที่ไม่ได้ทำผลงานทางวิชาการ แล้วมีเงินเดือนเต็มขั้น บุคคลเหล่านี้รับใช้ชาติมาเป็นเวลานาน มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอน เป็นตัวอย่างของความขยันอดทนในการทำงาน แต่กลับไม่ได้รับการเหลียวแลทั้งที่เป็นบุคลากรที่สำคัญเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นผู้มีประสบการณ์มากที่อาจหาไม่ได้ในคนรุ่นใหม่ แต่รัฐกลับปล่อยให้คนเหล่านี้เกิดความเบื่อหน่ายท้อถอยในการทำงานจนต้องเกษียณอายุก่อนกำหนด เพียงเพราะนี่ถึงตัวเลขของเงินที่ประหยัดลง

ถ้าหากครูเหล่านี้สามารถมีเงินเดือนขึ้นไหลไปอีกรุ่นหนึ่งได้ ย่อมทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ซึ่งเป็นการรักษาบุคลากรที่มีค่าในวงการศึกษามาตราดต่อไป และยังเป็นภาระหนี้สินของครูให้ลดน้อยลงไปด้วย

โดยที่กระทรวงศึกษาธิการไม่ต้องมากังวลกับหนี้สินของครู เพราะครูสามารถบริหารจัดการหนี้ของตนเองได้ รัฐมนตรีจะได้ใช้เวลาไปกับการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เจริญก้าวหน้า ให้สมกับได้ชื่อว่าเป็นผู้ขับเคลื่อนการศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ

--มติชน ฉบับวันที่ 9 ก.พ. 2555 (กรอบบ่าย)--